

Останній приклад виразно свідчить про те, наскільки рідкісними в Україні були російські нотні літургійні книги, навіть у XIX ст. на досить зросійщеній у церковному житті Волині. Чого не можна сказати про сьогоденню літургійну практику у парафіях Московського патріархату.

Юрій Ясіновський

НОТНІ СТАРОДРУКИ У ЗБІРКАХ ВОЛИНИ

Волинський обласний краєзнавчий музей випустив у світ «Каталог видань кириличного друку в установах Волині (1600–1825)», укладений С. Н. Крейніним та О. Д. Огневою (Луцьк 2001, 132 с.). У книжці описано 193 стародруки з музеїв, архівів і навчальних закладів Волинської області. Каталог укладений за хронологією стародруків з точним описом кожної пам'ятки, що важливо для периферійних збірок, оскільки на місцях переважно немає ні відповідних фахівців, ані необхідних довідників. Подані також маргінальні записи у стародруках та відомості про їх надходження, але, на жаль, немає дат надходжень. Видання супроводжує покажчик осіб, згаданих у маргіналіях.

Серед стародруків переважають почаївські видання і львівські; є також київські, два унівські. І дуже мало російських, що добре засвідчує абсолютну перевагу в церковному обряді українських літургійних книг.

Найдавнішою нотною друкованою книгою у Каталозі є львівський Ірмологіон 1709 року (№ 58, с. 68–69), що зберігається у Любомльському краєзнавчому музеї; книга надійшла з церкви села Війниці Локачинського району. Усі інші Ірмологіони є почаївськими виданнями XVIII ст.: 1766, 1775 і 1794 років.

1766 рік — перше почаївське видання (№ 58, с. 91) з церкви села Олевська Любомльського району (Любомльський краєзнавчий музей);

1775 рік — друге почаївське видання збереглося у чотирьох примірниках — № 120 (с. 97), з церкви села Кримне Старовижівського району, де 1863 року зберігався у Святомихайлівській церкві; № 121 (с. 97) з Луцька; № 122 (с. 97) з церкви міста Камінь-Каширський (усі три примірники зберігаються у Волинському обласному краєзнавчому музеї); № 123 (с. 98) належав «стихарному дячку» Іванові Желчуку з церкви села Тулина Локачинського району (Луцький історико-культурний заповідник);

1794 рік — третє почаївське видання (№ 157, с. 112–113) з церкви с. Голвне Любомльського району (Любомльський краєзнавчий музей).

У Каталозі також засвідчено ненотований Ірмологіон киево-лаврського друку (№ 144, с. 107, Волинський краєзнавчий музей), два почаївські Богогласники 1790 і 1805 років, а також єдине видання московського друку — «Обиход нотный» першої чверти XIX ст. Любомльський краєзнавчий музей).